
Witów Parcele, st. 11-12, gm. Piątek, woj. łódzkie, AZP 61-52

Informator Archeologiczny : badania 34, 126-127

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Wierzchuca Nadbużna , st. 6, gm. Drohiczyn, woj. podlaskie, AZP 51-81/2	patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu
Wilkowice , st. 8, gm Żórawina, woj. dolnośląskie	patrz: neolit
Witów , st. 10, gm. Bielawy, woj. łódzkie	patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu
WITÓW PARCELE , st. 11-12, gm. Piątek, woj. łódzkie, AZP 61-52	<ul style="list-style-type: none"> • osada – cykl łużycko – pomorsko – kloszowy (H C – Lat.) • osada kultury przeworskiej (fazy C1b – C2) • ślad osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza (X/XI w.) • ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza (XV w.) • ślad osadnictwa z okresu nowożytnego (XVII – XVIII/XIX w.) <p>Badania prowadzone od 14 sierpnia do 27 października przez mgr Agatę Byszewską-Levau (Instytut Antropologii i Archeologii Wyższej Szkoły Humanistycznej im. A. Gieysztora). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Łącznie przebadano 20 arów.</p> <p>Topograficznie stanowisko znajduje się około 8 km na południowy wschód od Piątku w miejscowości Witów Parcele, w pasie planowanej autostrady A1. Oddalone jest o około 700 m na północ od niewielkiej rzeczki Maliny.</p> <p>Poziom akumulacyjno-próchniczny (o miąższości około 20-30 cm) stanowiła gleba zbielnicowana o barwie brązowo-ciemnoszarej, na podłożu piasków luźnych i gliniastych.</p> <p>Istnienie na badanym obszarze sztucznego zbiornika wodnego i niewielkich cieków w postaci rowów melioracyjnych w dużym stopniu przyczyniło się do zniszczenia obiektów archeologicznych oraz silnego rozdrobnienia materiału ceramicznego.</p> <p>Cykl łużycko-pomorsko-kloszowy. Na stanowisku w Witowie zadokumentowano tylko jeden obiekt z ceramiką z tego okresu. Była to jama o dwuwarstwowym układzie. Z wypełniska warstwy „b” pozyskano 51 fragmentów jednego naczynia, które udało się niemal w pełni zrekonstruować. Z części stropowej obiektu pochodzi co prawda 7 niewielkich fragmentów naczyń kultury przeworskiej, jednak należy je traktować jako zalegające na złożu wtórnym. W sumie znaleziono 141 fragmentów ceramiki naczyniowej reprezentujących ten okres pradziejów: 51 fragmentów pochodzi z jednego naczynia, a 90 z warstw pozaobektowych. Wyóżnienie granic pomiędzy poszczególnymi jednostkami kulturowymi, u schyłku okresu halsztackiego i w początkach okresu lateńskiego, jest niezmiernie trudne, postanowiono więc o łącznym rozpatrywaniu tych materiałów.</p> <p>Kultura przeworska – łącznie do tego okresu chronologicznego przypisano 85 jam, 60 dołków posłupowych, 12 palenisk, ognisko, 3 budowle (naziemna i ziemna) oraz 4 skupiska kamieni – bruki (?). Obiekty nieruchome nie wykazują wyraźnych koncentracji, pozostając rozproszone po całej powierzchni wykopu.</p> <p>W sumie wydzielono 1697 fragmentów ceramiki naczyniowej związanej z ludnością kultury przeworskiej. Jak w przypadku większości osad, prezentowany materiał jest bardzo rozdrobniony i z reguły nie pozwala na zadowalającą rekonstrukcję form naczyń. Ponadto podczas badań znaleziono żelazny grot oszczepu i nożyce.</p> <p>Po przeprowadzonej analizie materiału ruchomego okres użytkowania osady określono na fazy od C1b do C2.</p> <p>Wczesne średniowiecze. Z omawianego okresu pochodzą jedynie 53 fragmenty naczyń, które wystąpiły na poziomie akumulacyjno-próchnicznym. Ich chronologię można zamknąć w przedziale X/XI-1. poł. XIV w.</p>

Późne średniowiecze. Z omawianym okresem zdecydowano się połączyć 4 obiekty ziemne. Są to ognisko, jama z towarzyszącym śladem po słupie oraz jama. W stropowych partiach obiektu nr 1 znaleziono 15 fragmentów naczyń kultury przeworskiej. Był to materiał silnie rozdrobniony i zerodowany, dlatego uznano, iż dostał się on z warstwy. We wszystkich obiektach zalegała ceramika późnośredniowieczna.

Obiekty wystąpiły w północnej części przebadanego obszaru, nie tworząc skupisk i dających się zinterpretować układów.

Z okresu późnego średniowiecza (XV w.) pochodzi 120 fragmentów naczyń glinianych.

Okres nowożytny jest reprezentowany przez zbiór 454 fragmentów naczyń glinianych, 4 fragmenty kafla piecowych oraz 2 fragmenty podków, gwóźdź żelazny i fragment nieokreślonego przedmiotu żelaznego. Zabytki z tego okresu zalegały w warstwie pozaobiektywnej lub, w przypadku ceramiki na złożu wtórnym, jako nieznaczna domieszka w obiektach innych kultur.

W przeważającej większości badany zbiór ceramiki stanowią fragmenty naczyń, których chronologię można odnieść jedynie ogólnie do XVIII/XIX w. Znalezione fragmenty kafla pochodzą z 2. poł. XVII w.

Pozyskane w trakcie badań materiały świadczą, iż obszar ten znajdował się na skraju lub w bezpośredniej bliskości funkcjonujących w pobliżu wsi. Rozkład przestrzenny i liczba zabytków ruchomych jest głównie wynikiem naturalnego zaśmiecenia pól i rolniczego użytkowania tego terenu.

Badania nie będą kontynuowane.

WOJANOWO, st. 5,
gm. Pruszcz Gdański,
woj. pomorskie, AZP 14-43/2

- osada kultury pomorskiej
- ślady osadnictwa z okresu średniowiecza (XII w. - XII/XIII w.)
- ślady osadnictwa nowożytnego (XVIII w. - XVIII/XIX w.)

Ratownicze badania archeologiczne na stanowisku na trasie autostrady A1, prowadzone przez mgr. Adama Ostasza (autor sprawozdania, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku) od 20 maja do 15 września 2000 r. Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploracji Autostrad Oddział w Toruniu. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko zlokalizowane na 1 km autostrady A1 Gdańsk-Toruń, około 400 m na południowy zachód od skrzyżowania Obwodowej Trójmiasta z drogą nr 226 Pruszcz Gdański-Nowa Karczma. Stanowisko leży na wschodnim łagodnie opadającym stoku niewielkiego wzniesienia. Przez jego środek przebiegają droga asfaltowa i przylegająca do niej struga wodna.

W trakcie prac wykopaliskowych odkryto 407 obiektów archeologicznych związanych z kulturą pomorską (314 obiektów), średniowieczem (10 obiektów), okresem nowożytnym (30 obiektów). Przynależności 53 obiektów nie udało się określić.

Całkowita przebadana powierzchnia stanowiska wynosi 2,60 ha.

Ślady osadnictwa ludności kultury pomorskiej zajmowały obszar o powierzchni około 1,60 ha i grupowały się w trzech skupiskach. Pierwsze znajdowało się po wschodniej stronie drogi. Odkryto tam palenisko i 9 jam o nieokreślonej funkcji. Należy założyć, że te nieliczne obiekty stanowią granicę działalności w omawianym okresie. Druga grupa obiektów była ulokowana w zachodniej części stanowiska, na wypłaszczonej kulminacji wzniesienia opadającego na wschód skłonu. Odkryto tu rozległą warstwę kulturową, w której obrębie znajdowała się większość obiektów osadniczych. Bezpośrednio wzdłuż granicy zalegania warstwy były ulokowane wyspowo (od kilku do kilkunastu) dalsze obiekty kultury pomorskiej. Trzecią grupę obiektów o największym natężeniu występowania odkryto w północnej części osady. W tej części zarejestrowano największą liczbę obiektów produkcyjnych oraz obiektów o charakterze zasobowym, przy jednoczesnym braku wyraźnych śladów domostw.